

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0225U003514

Державний реєстраційний номер: 0122U200317

Відкрита

Дата реєстрації: 07-07-2025

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Фінансова політика забезпечення економічного зростання територіальних громад в умовах нестабільності

Початок етапу: 07-2022

Закінчення етапу: 06-2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього Національної академії наук України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 05539979

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: вул. Козельницька, буд. 4, м. Львів, Львівська обл., 79026, Україна

Телефон: 380322707168

E-mail: irr@mail.lviv.ua

WWW: <http://ird.gov.ua>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього Національної академії наук України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 05539979

Адреса: вул. Козельницька, буд. 4, м. Львів, Львівська обл., 79026, Україна

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Телефон: 380322707168

E-mail: irr@mail.lviv.ua

WWW: <http://ird.gov.ua>

Назва організації: Національна академія наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00019270

Адреса: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01601, Україна

Підпорядкованість:

Телефон: 380442343243

E-mail: prez@nas.gov.ua

WWW: <http://nas.gov.ua>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6541030

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 5624.800 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Фінансова політика забезпечення економічного зростання територіальних громад в умовах нестабільності

Назва роботи (англ)

Financial policy to ensure the economic growth of local communities in conditions of instability

Реферат (укр)

Об'єкт дослідження – процеси формування фінансової політики забезпечення економічного зростання територіальних громад та інструментарій її імплементації в умовах нестабільності. Мета дослідження – теоретико-методологічне обґрунтування концепції формування фінансової політики забезпечення економічного зростання територіальних громад, удосконалення механізмів її імплементації за умов нестабільності, розроблення рекомендацій щодо посилення фінансової резилентості територіальних громад. Запропоновано методичний підхід до оцінювання фінансової стійкості бюджетів територіальних громад в умовах нестабільності, який включає аналіз формування доходів та спрямування видатків місцевих бюджетів. Набули подальшого розвитку пропозиції щодо зміцнення фінансової стійкості та вдосконалення механізмів вирівнювання податкоспроможності територіальних громад як інструменту реалізації бюджетної політики в частині конкретизації заходів з розширення повноважень ОМС з адміністрування місцевих податків (щодо оновлення нормативної грошової оцінки земель в діючих договорах оренди; посилення співпраці у ланцюжку ОМС-ДПС задля вчасного коригування цифрових реєстрів майна та обліку платників податків). Шляхом тестування гіпотез щодо взаємозв'язку державних видатків і економічного зростання (для країн ЄС та України) в умовах криз емпірично доведено низку залежностей: рівень перерозподілу ВВП через державний бюджет чутливий до криз; обсяги доходів місцевих бюджетів є менш чутливими до фінансово-економічних криз; кризові умови обумовлюють зміну структури видатків державного бюджету, водночас напрямки зміни структури (зростання соціально- чи економічно спрямованих видатків) визначається природою кризи. Проаналізовано механізми інвестиційних гарантій та можливості їх застосування для інвестування повоєнної відбудови в Україні. Сформовано рекомендації щодо надання інвестиційних гарантій для підвищення ефективності реалізації програми відновлення.

Реферат (англ)

The object of research is the processes of forming financial policy to ensure the economic growth of territorial communities and the tools for its implementation in conditions of instability. The purpose of the study is to provide a theoretical and methodological justification for the concept of forming a financial policy to ensure the economic growth of territorial communities, improve the mechanisms for its implementation under conditions of instability, and develop recommendations for strengthening the financial resilience of territorial communities. A methodological approach to assessing the financial sustainability of territorial community budgets in conditions of instability is proposed, which includes an analysis of the formation of revenues and the direction of expenditures of local budgets. Proposals to strengthen financial sustainability and improve mechanisms for equalizing the tax capacity of territorial communities as a tool for implementing budget policy were further developed in terms of specifying measures to expand the powers of local governments to administer local taxes (regarding updating the normative monetary valuation of land in existing lease agreements; strengthening cooperation in the local government-state tax administration chain for timely adjustment of digital property registers and taxpayer accounting). By testing hypotheses regarding the relationship between government spending and economic growth (for EU countries and Ukraine) in times of crisis, a number of dependencies have been empirically proven: the level of GDP redistribution through the state budget is sensitive to crises; the volume of local budget revenues is less sensitive to financial and economic crises; crisis conditions cause a change in the structure of state budget spending, while the direction of the change in the structure (growth of socially or economically directed spending) is determined by the nature of the crisis. The mechanisms of investment guarantees and th

Індекс УДК: 351.72; 347.73, 330.34; 330.35, 332.1, [332.021:336]:330.34:330.131.7

Коди тематичних рубрик НТІ: 10.21.21, 06.52.13, 06.61

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Податкові та бюджетні інструменти зміцнення фінансової стійкості територіальних громад в умовах війни: науково-аналітична доповідь

Назва продукції (англ): Tax and budget instruments for strengthening the financial stability of territorial communities in times of war: scientific and analytical report

Очікувані результати: Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: секція М.72.2_Дослідження та розробки в галузі гуманітарних та суспільних наук

Опис продукції (укр): У науково-аналітичній доповіді проаналізовано податкові та бюджетні інструменти, що відіграють ключову роль у забезпеченні фінансової стійкості територіальних громад України в умовах повномасштабної війни. Розглянуто динаміку формування податкових доходів місцевих бюджетів та їхню роль у підтриманні спроможності громад до виконання власних і делегованих повноважень. Акцентовано увагу на трансформації видаткової частини місцевих бюджетів у контексті нових викликів воєнного часу. Окрему увагу приділено проблематиці адміністрування майнових податків, зокрема податку на нерухомість і платі за землю, а також потенціалу розширення участі органів місцевого самоврядування в управлінні цими ресурсами. Висвітлено дисбаланси у фінансовому забезпеченні делегованих повноважень з боку центральної влади та запропоновано шляхи підвищення ефективності міжбюджетних трансферів і нормативно-правового регулювання. На основі проведеного аналізу сформульовано практичні рекомендації щодо зміцнення фінансової автономії та стійкості територіальних громад в умовах воєнного та поствоєнного відновлення.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Забезпечення розвитку територіальних громад

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: 07.2022-06.2025

Виробник продукції: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»

Споживачі продукції: органи державної та місцевої влади

Перспективні ринки:

7. Бібліографічний опис

1. Storonyanska, Iryna & Ivashko, Olena & Mieszajkina, Elena. (2022). Trust as a Catalyst of Economic Growth: A National and Regional Breakdown. *Sustainability*. 14. 15168. DOI: <https://doi.org/10.3390/su142215168> . (Scopus)
2. Kopyluk O. Zhuribida N., Tymchyshyn J., Muzychka O. Methodical tools for integrated assessment of the economic security of Ukraine's banks *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2022. No 1(42). С. 26- (Web of Science).
3. Storonyanska I, Nowakowska A, Benovska L, Dub A. Imbalances and risks of the regional development of Ukraine's economy under conditions of instability. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal* Vol. 8 No. 3. pp81-97 . DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2022.08.03.05>
4. Сторонянська І., Кіналь Н. Інвестування сфери культури в Україні; джерела та особливості. «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми, теорії та практики». Випуск №48(2023) стор.127-138
5. Halyna Voznyak, Olha Mulska, Oleksiy Druhov, Khrystyna Patytska and Iryna Tymchko (2023). Internal migration during the war in Ukraine: Recent challenges and problems. *Problems and Perspectives in Management*, 21(1), 312-325. doi:10.21511/ppm.21(1).2023.27 (0,5 д.а.)
6. Halyna Voznyak, Olha Mulska, Oleksiy Druhov, Khrystyna Patytska and Danylo Sorokovyi (2023). Adaptation of internally displaced persons in host communities under conditions of war in Ukraine: The role of local governments. *Problems and Perspectives in Management*, 21(2), 323-335. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21\(2\).2023.32](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21(2).2023.32)
7. Storonyanska I., Patytska Kh., Benovska L., Klyuchnik L., Nestor O. Systemic prerequisites for shaping the local budgets' tax revenue: the case study of developed countries. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 6(53), 2023. DOI: 10.55643/fcaptp.6.53.2023.4204
8. H. Voznyak, Kh. Patytska, O. Mulska, I. Zherybylo and D. Sorokovyi (2024). Resilience of territorial communities amid the war against Ukraine: The role of budgetary instruments. *Public and Municipal Finance*, 13(1), 41-54. [http://dx.doi.org/10.21511/pmf.13\(1\).2024.04](http://dx.doi.org/10.21511/pmf.13(1).2024.04) (Scopus, Q2)
9. Halyna Voznyak, Iryna Storonyanska, Olha Mulska, Khrystyna Patytska and Andriy Kaspshyshak (2024). Challenges of ensuring the integration of internally displaced persons into host communities: Behavioral determinants. *Problems and Perspectives in Management*, 22(3), 14-26. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.22\(3\).2024.02](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.22(3).2024.02)
10. Pruntseva G., Danylyshyn B., Popadynets N., Kopylyuk O., Kotsan I. Substamine development in agricultural investments and the food security system. *Web of Conferences* 567, 01020 (2024). *Physical & Chemical Geotechnologies* 2024. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202456701020> (Scopus)
11. Rudevskaya, V., Boyarko, I., Shcherbyna, A., Sydorenko, O., Koblyk, I., & Ponomarova O. (2024). The impact of the banking system liquidity on the volume of lending and investment in government securities during the war. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(54), 37-50. DOI: 10.55643/fcaptp.1.54.2024.4283 Квартиль Q3.
12. Сторонянська І., Патицька Х. Спеціальні економічні зони як інструмент стимулювання місцевого економічного розвитку. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2022. № 3 (155). С. 3-9. <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2022-3-1>
13. Бенівська Л.Я. Місцеві запозичення як інструмент розвитку територіальних громад. *Світ фінансів*. 2022. №1 (60). С.49-60 DOI: 10.35774/sf2022.01.049
14. Возняк, Г., Сороковий, Д. Причини та наслідки нестабільності в проєкції збереження стійкості територіальних громад: теоретичний дискурс. *Фінансовий простір*. № 1-2(53). 2024. С.7-22. DOI: [https://doi.org/10.30970/fp.1-2\(53\).2024.072122](https://doi.org/10.30970/fp.1-2(53).2024.072122)
15. Коблик І. І. Боргова політика територіальних громад: діалектика теоретичних засад та оцінка сутності. *Ефективна економіка*. 2022. №11 <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.11.21>

16. Коблик І. І. Боргова політика територіальних громад в Україні: практика та проблематика. Інвестиції: практика та досвід. 2022. №12. С.53-59. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.23.53>

17. Дуб А. Р., Мединська Т. В. Податкова політика в умовах війни та її вплив на формування доходів місцевих бюджетів. Проблеми економіки. 2022. № 4. С. 214–221

18.Сторонянська І.З., Патицька Х.О., Дуб А.О. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах антикризові інструменти у воєнний і післявоєнний період. Посібник для ОМС <https://decentralization.ua/uploads/library/file/838/LED.pdf>

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 281

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Беновська Лілія Ярославівна (к. е. н., с.д.)

Возняк Галина Василівна (д. е. н., професор)

Давимука Степан Антонович (д. е. н., професор)

Дуб Андрій Романович (к. е. н., доц.)

Ключник Лілія Василівна (к. е. н.)

Коблик Ігор Ігорович (к. е. н.)

Копилук Оксана Іванівна (д. е. н., професор)

Нестор Ольга Юріївна (к. е. н.)

Патицька Христина Олегівна (к. е. н., с.д.)

Тимечко Ірина Романівна (д. е. н., ст. наук .співр.)

Керівник організації:

Кравців Василь Степанович (д. е. н., проф.)

Керівники роботи:

Сторонянська Ірина Зеновіївна (д. е. н., проф.)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.